

NACIONALNO VIJEĆE ZA RAZVOJ
LJUDSKIH POTENCIJALA

Projekt *Uspostava i upravljanje Registrom HKO-a kao podrška radu Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*
Projekt je sufinancirala Europska unija iz
Europskoga socijalnog fonda.

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Analiza zapošljivosti studenata koji su završili studij na veleučilištima i visokim školama u razdoblju od 2008. do 2013. godine

Dr. sc. Ivan Rimac

Dr. sc. Jelena Ogresta

Sveučilište u Zagrebu – Pravni fakultet

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Organizacija konferencije
sufinancirana je u okviru
Operativnog programa
Učinkoviti ljudski potencijali, iz
Europskoga socijalnog fonda.

Sufinancirano sredstvima
programa Europske unije
Erasmus+

Analiza zapošljivosti

- Studija predstavlja osnovne empirijske spoznaje o zapošljivosti osoba koje su završile stručne studije na veleučilištima i visokim školama u razdoblju od 2008. do 2013. godine.
- Osnovni cilj analize je bio utvrditi odrednice zapošljivosti i poveznice između studijskih programa i zanimanja na kojima se osobe zapošljavaju.

Izvori podataka

- Provedene analize zasnivaju se na podacima jedinstvene baze podataka koja je nastala na osnovi spajanja administrativnih podataka:
 - Ministarstva znanosti obrazovanja i športa (MZOS),
 - Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) i
 - Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO).
- Cilj spajanja podataka u jedinstvenu bazu podataka bio je omogućiti uvid u tranziciju u svijet rada diplomanata koji su završili stručne i specijalističke studije na visokim školama i veleučilištima.

Autori analize duguju veliku zahvalnost dr.sc. Teu Matkoviću na pribavljanje i objedinjavanje podataka u ovoj bazi.

Obuhvat osoba koje su predmet analize

- Podacima su obuhvaćene osobe koje su završile studij na nekom od veleučilišta ili visokih učilišta u RH u razdoblju od uvođenja Bolonjskog procesa visokoškolskom obrazovnom sustavu do kraja 2013. godine, te praćene u tranziciji na tržište rada do 23.12.2014. godine.
- Obuhvat je različit za pojedina godišta.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Ukupno
u studiji	1008	2011	3384	4803	6126	4575	21907
DZS	1774	3447	3958	5565	6530	7238	
	56.8%	58.3%	85.5%	86.3%	93.8%	63.2%	

- Prostorno gledano obuhvaćene su osobe s cijelog prostora RH.

Struktura podataka po broju zapisa

Razina studijskog programa	Jedan studij	Prvi završeni studij od dva studija	Drugi završeni studij od dva studija	Prvi završeni studij od tri studija	Prvi završeni studij od tri studija	Treći završeni studij od tri studija	Ukupno
stručni studij	17311	1045	23	3	0	0	18382
specijalistički diplomski stručni studij	3157	17	1039	0	3	3	4219
Ukupno	20468	1062	1062	3	3	3	22601
stručni studij	17311	0	0	0	0	0	17311
specijalistički diplomski stručni studij	3157	0	1039	0	0	0	4196
Ukupno	20468	0	1039	0	0	0	21507

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Visokoškolski sustav stručnog obrazovanja

Obilježja sustava stručnog visokoškolskog obrazovanja

- Sustav je pri tome ostao koncepcijski nedorečen jer je izvan sveučilišta formirao još jednu skupinu obrazovnih ustanova u visokom obrazovanju kojoj nije do kraja definirao i diferencirao ulogu.
- U Hrvatskoj je sustav veleučilišta i visokih učilišta objedinio programe nekadašnjih viših škola (profesionalno obrazovanje) i programe koji imaju završnost na razini prvostupnika, ali pretendiraju na uključenje u diplomske programe akademske obrazovne vertikale.
- Relativno malen broj specijalističkih programa u odnosu na stručne programe, te malim brojem osoba koje završavaju specijalističke programe ($n=4.196$) što čini manje od četvrtine osoba koje završe stručne programe ($n=17.311$).

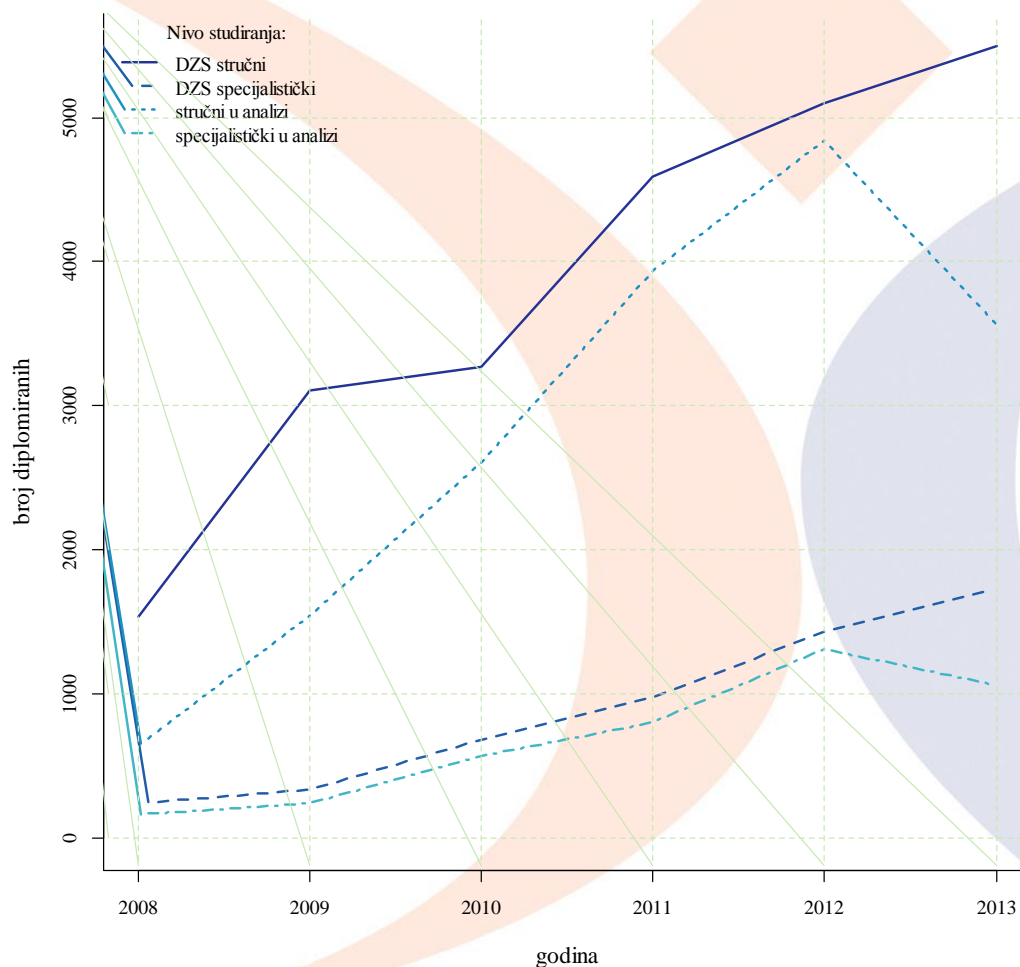
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Dinamika kretanja broja studenata

Sektor stručnih studija karakterizira stalni rast broja diplomiranih studenata, koji nije bio poremećen niti djelovanjem ekonomske krize.

Razlozi održavanja rasta su manjak poslova na tržištu rada i smanjenje budžetskog financiranja sveučilišnog sektora (smanjenje kvota).

Broj diplomiranih po godinama (Državni zavod za statistiku i osobe obuhvaćene ovom studijom)

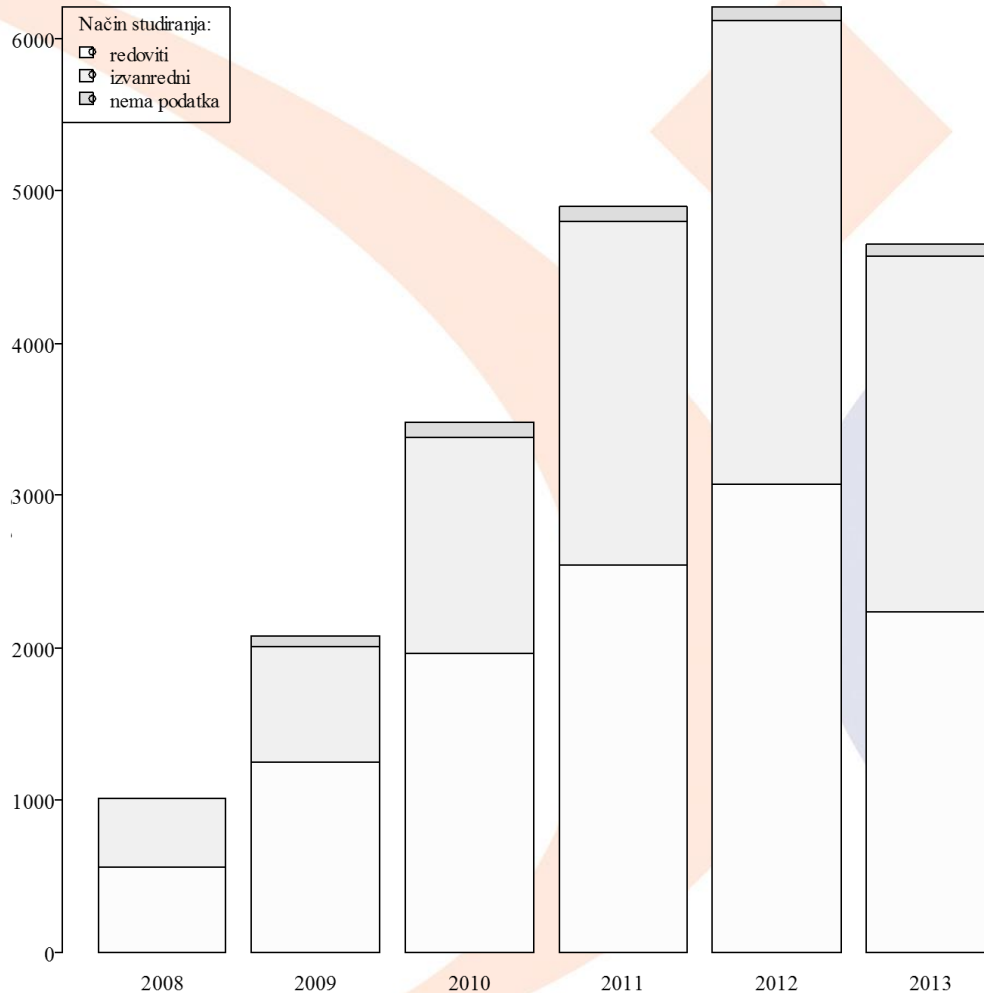

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Redoviti i izvanredni studenti

Pad broja redovitih studenata kroz godine posljedica je načina financiranja učilišta u kojima je udio budžetskih sredstava postajao sve manji, a vlastiti prihodi sve veći.

Broj redovitih i izvanrednih studenata po godinama diplomiranja

Studentski status	2008.	2009.	2010	2011.	2012.	2013.	Ukupno
redoviti	566	1252	1968	2542	3075	2233	11636
izvanredni	442	759	1416	2261	3051	2342	10271
Ukupno	1008	2011	3384	4803	6126	4575	21907

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

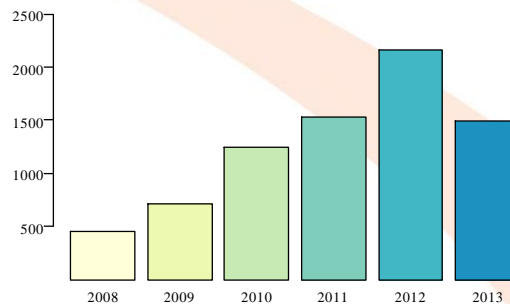
Znanstvena područja studija

Dominacija društvenog područja ide u prilog već iznesenoj pretpostavci o prelijevanju kandidata za upis iz sveučilišnog u veleučilišni sektor.

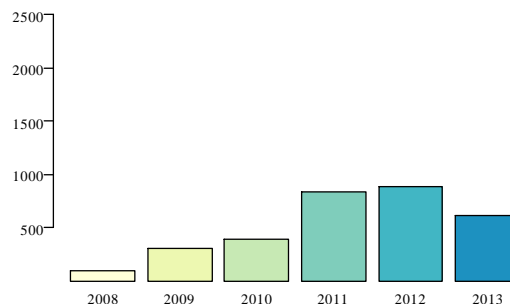
Cijelim sektorom dominiraju studijski programi ekonomskog područja, te čine gotovo 40 posto ukupno završenih stručnjaka koji izlaze na tržište rada (8552 diplomiranih).

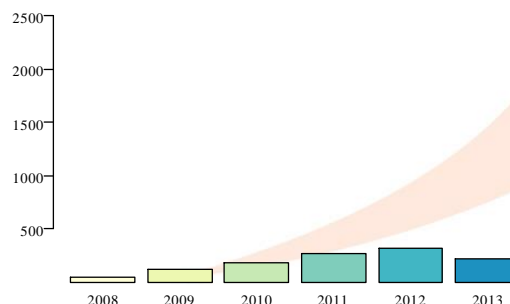
2. Tehničke

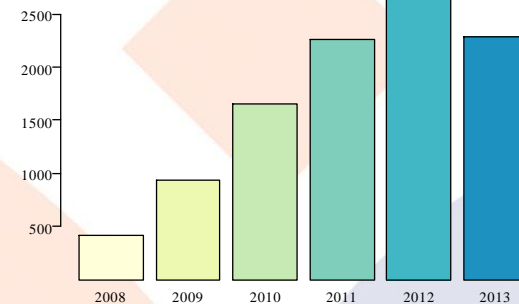
3. Biomedicina i zdravstvo

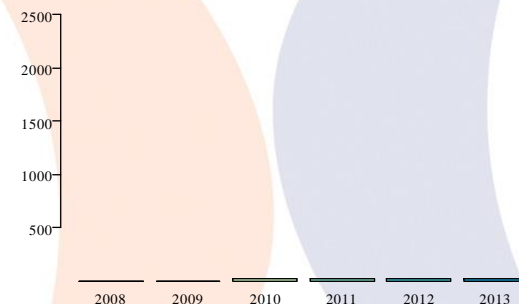
4. Biotehničke

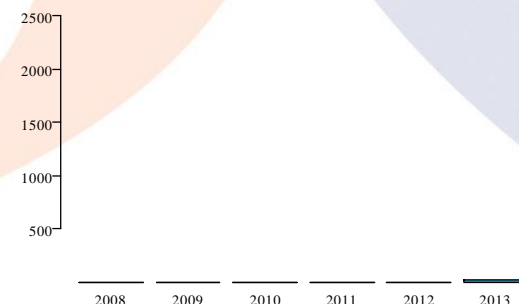
5. Društvene

7. Umjetničko

9. Interdisciplinarne

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Zapošljivost

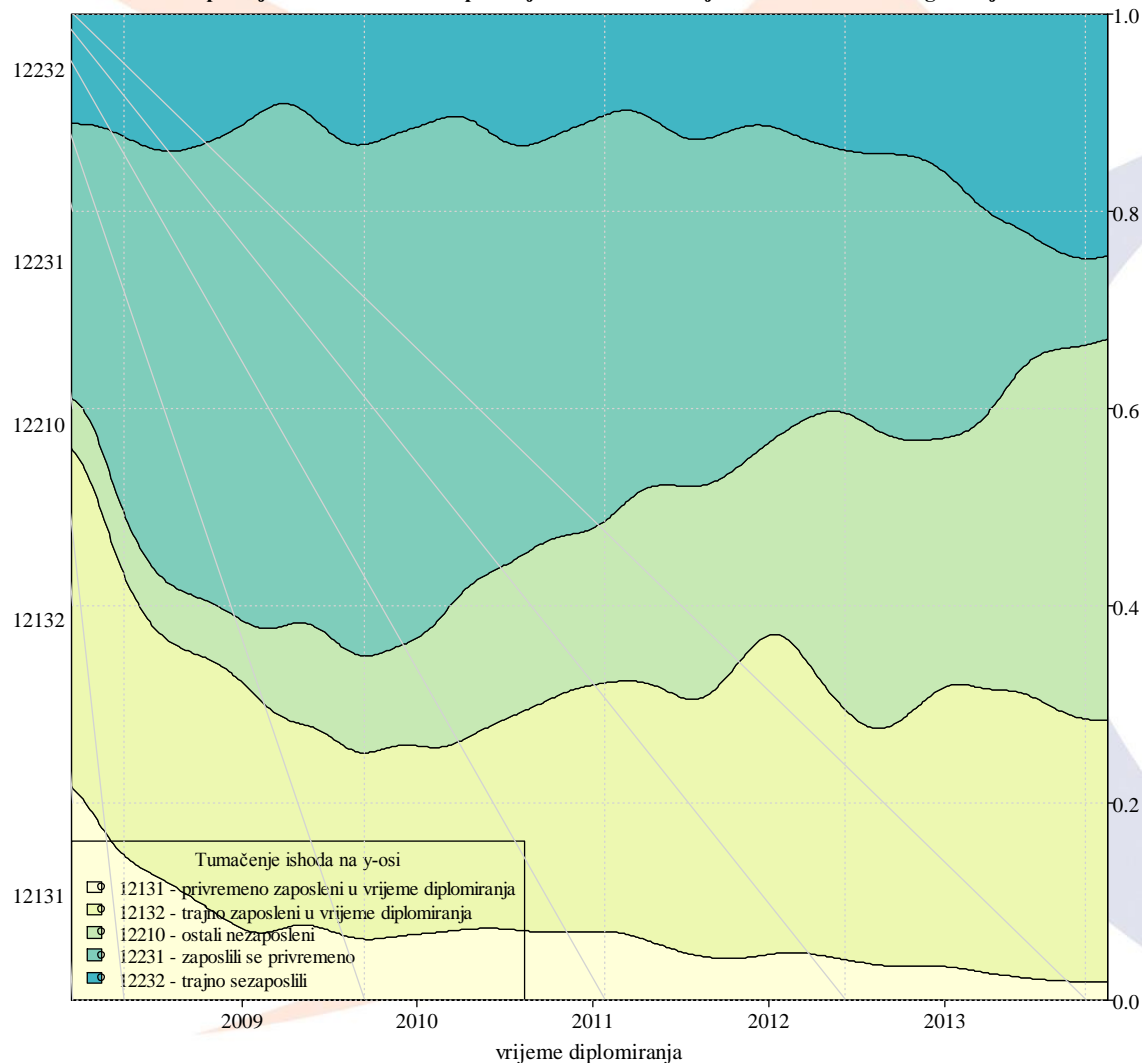

Vremenska perspektiva zapošljavanja za stručne studije

Udio osoba koje su trajno ostale na poslu koji su radile prije diplome je oko 25-30 posto.

Sa početnih cca 30 posto, skupina privremeno zaposlenih se povećava za osobe koje su završile studijski program potkraj 2009. godine na preko 45 posto.

Proporcije konačnih statusa zaposlenja s obzirom na vrijeme završetka stručnog studija

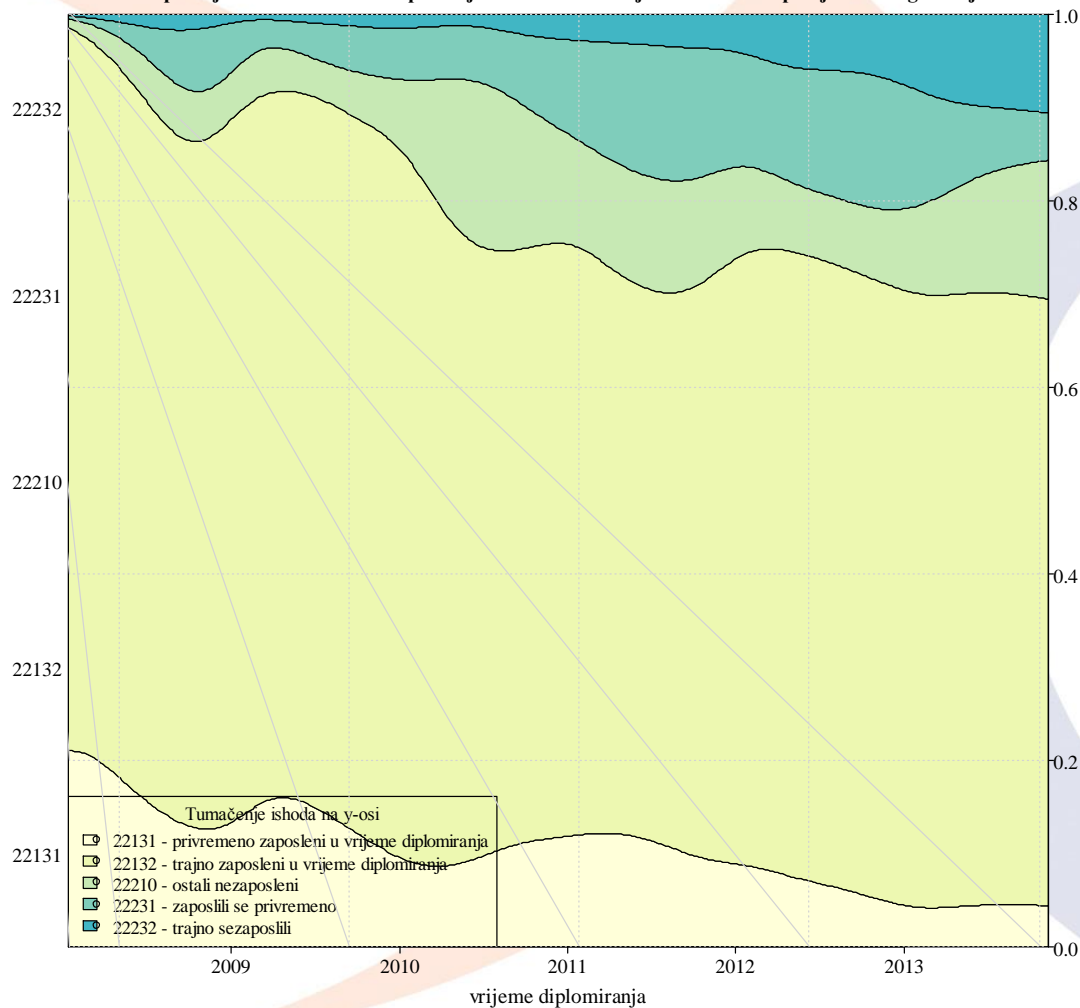

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Vremenska perspektiva za specijalističke studije

Dominira skupina trajno zaposlena u vrijeme stjecanja specijalističke diplome koja ima konstantan udio od cca 65 posto.

Proporcije konačnih statusa zaposlenja s obzirom na vrijeme završetka specijalističkog studija

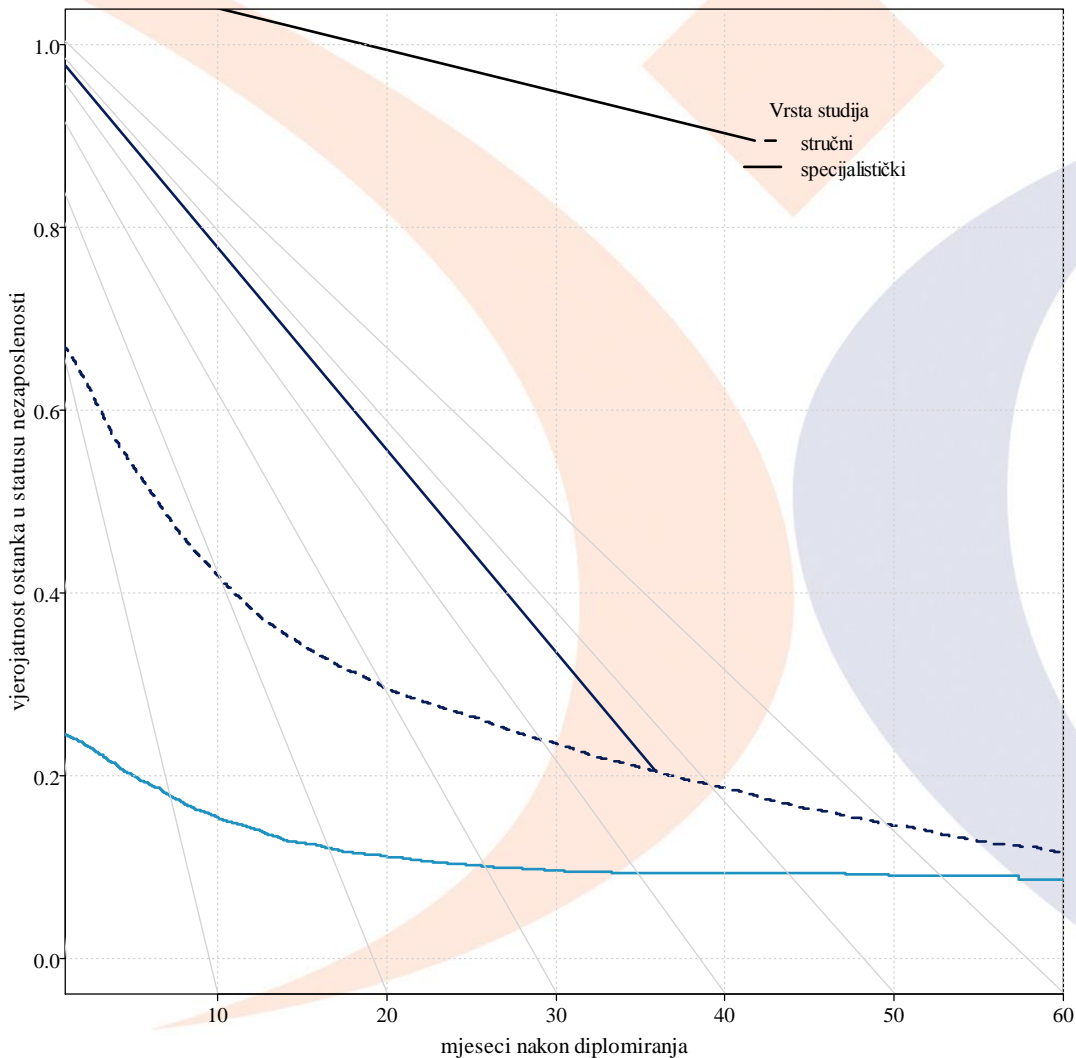

Kaplan-Meierova krivulja rizika za ostanak u statusu nezaposlenosti

Startne pozicije za obje vrste stručnjaka su vrlo različite, na tržište rada kao nezaposleni izlazi 69,2 posto diplomiranih s diplomom stručnog studija, a svega 25,7 posto osoba s diplomom specijalističkog studija.

Kaplan-Meier procjena vjerojatnosti ostanka u statusu nezaposlenog (2008-2014)

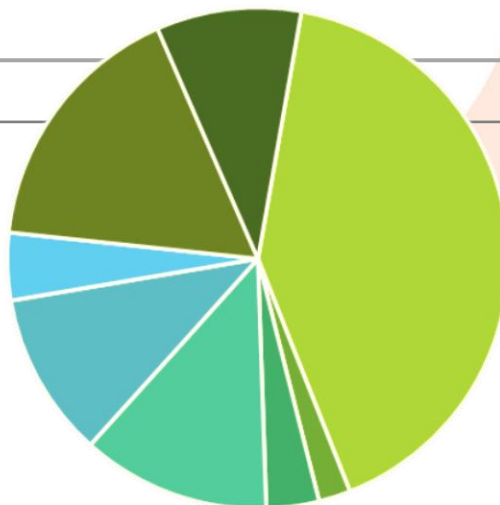
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Stručni studiji

Obrazovna područja

Područje studija	Broj diplomiranih	%
Poslovanje, administracija i pravo	7068	(41.2%)
Umjetnost i humanističke znanosti	352	(2.1%)
Društvene znanosti, novinarstvo i informacije	582	(3.4%)
Informacijske i komunikacijske tehnologije	2089	(12.2%)
Inženjerstvo, proizvodnja i građevinarstvo	1830	(10.7%)
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i veterina	744	(4.3%)
Zdravstvo i socijalna skrb	2873	(16.8%)
Usluge	1601	(9.3%)
Suma	17139	

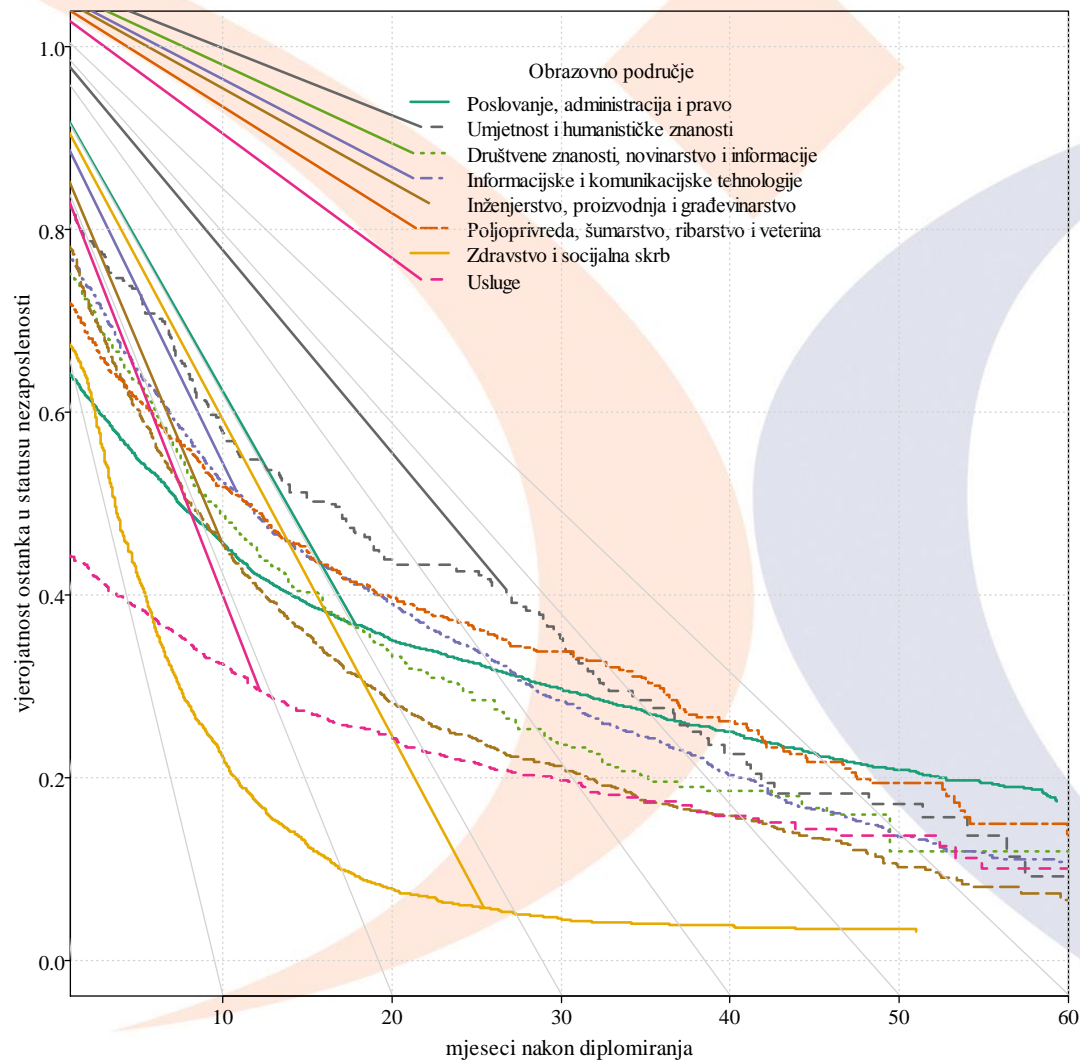

Vjerojatnost zapošljavanja za pojedina obrazovna područja

**Značajno bolje
zapošljavanje osoba koje
su stekle diplomu iz
područja Zdravstva i
socijalne skrbi.**

**Najveću startnu
zapošljivost iskazuje
područje Usluga, ali je
tempo zapošljavanja
znatno sporiji od ostalih
područja.**

Vjerojatnost nezaposlenosti osoba sa stručnih studija po obrazovnom području

Zapošljivosti studijskih programa

- Rangiranje zapošljivosti prema studijskim programima provedeno je log-rank testom u kojem su uspoređivanje šanse za zapošljavanje u odnosu na referentni studij (najbrojniji).
- Vrijednosti u posljednjem stupcu pokazuju kolika je zapošljivost nekog studija u usporedbi s referentnim studijem.

Studijski program	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Zapošljivost u 2012.
1017 - Sestrinstvo (Zdravstveno veleučilište, Zagreb - Zagreb)	7	75	92	377	255	124	referentni
1754 - Sestrinstvo (Visoka tehnička škola, Bjelovar - Bjelovar)	0	0	0	0	40	20	124%
1719 - Sestrinstvo (Veleučilište u Varaždinu - Varaždin)	0	0	0	0	70	62	50%
947 - Očna optika (Veleučilište Velika Gorica - Velika Gorica)	0	0	23	27	34	19	15%
933 - Fizioterapija (Zdravstveno veleučilište, Zagreb - Zagreb)	6	51	103	118	128	91	-46%
1025 - Radna terapija (Zdravstveno veleučilište, Zagreb - Zagreb)	10	24	38	56	34	36	-50%
950 - Fizioterapija (Veleučilište u Vukovaru - Pregrada)	0	0	0	16	28	14	-53%
950 - Fizioterapija (Veleučilište u Vukovaru - Vukovar)	30	59	64	69	77	81	-56%
1016 - Medicinska-laboratorijska dijagnostika (Zdravstveno veleučilište, Zagreb - Zagreb)	0	12	19	42	48	41	-57%
1024 - Radiološka tehnologija (Zdravstveno veleučilište, Zagreb - Zagreb)	8	44	23	54	69	41	-60%
1026 - Sanitarno inženjerstvo (Zdravstveno veleučilište, Zagreb - Zagreb)	0	4	20	27	40	23	-72%

Horizontalna usklađenost stručnih prvostupnika

Područje studija	Horizontalna usklađenost				Ukupno
	neusklađeni		usklađeni		
Poslovanje, administracija i pravo	2019	(38.9%)	3172	(61.1%)	5191
Umjetnost i humanističke znanosti	152	(61.8%)	94	(38.2%)	246
Društvene znanosti, novinarstvo i informacije	32	(78.0%)	9	(22.0%)	41
Informacijske i komunikacijske tehnologije	894	(57.9%)	651	(42.1%)	1545
Inženjerstvo, proizvodnja i građevinarstvo	604	(41.7%)	845	(58.3%)	1449
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i veterina	352	(69.2%)	157	(30.8%)	509
Zdravstvo i socijalna skrb	726	(27.2%)	1944	(72.8%)	2670
Usluge	776	(57.5%)	574	(42.5%)	1350
Ukupno	5555	(42.7%)	7446	(57.3%)	13001

Vertikalna usklađenost stručnih prvostupnika prema grupaciji NKZ

Područje studija	Vertikalna usklađenost prema NKZ1				Ukupno
	neusklađeni		usklađeni		
Poslovanje, administracija i pravo	4594	(88.5%)	597	(11.5%)	5191
Umjetnost i humanističke znanosti	223	(90.7%)	23	(9.3%)	246
Društvene znanosti, novinarstvo i informacije	30	(73.2%)	11	(26.8%)	41
Informacijske i komunikacijske tehnologije	1336	(86.5%)	209	(13.5%)	1545
Inženjerstvo, proizvodnja i građevinarstvo	1317	(90.9%)	132	(9.1%)	1449
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i veterina	466	(91.6%)	43	(8.4%)	509
Zdravstvo i socijalna skrb	2603	(97.5%)	67	(2.5%)	2670
Usluge	1291	(95.6%)	59	(4.4%)	1350
Ukupno	11860	(91.2%)	1141	(8.8%)	13001

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Specijalistički studiji

Horizontalna usklađenost specijalista struke

Područje studija	Svi zaposleni					Samo novozaposleni nakon diplome				
	ne		da		Ukupno	ne		da		Ukupno
Poslovanje, administracija i pravo	688	(40.7%)	1003	(59.3%)	1691	205	(34.5%)	390	(65.5%)	595
Društvene znanosti, novinarstvo i informacije	20	(74.1%)	7	(25.9%)	27	6	(66.7%)	3	(33.3%)	9
Informacijske i komunikacijske tehnologije	245	(57%)	185	(43%)	430	67	(47.9%)	73	(52.1%)	140
Inženjerstvo, proizvodnja i građevinarstvo	205	(29.6%)	488	(70.4%)	693	54	(28.3%)	137	(71.7%)	191
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i veterina	49	(58.3%)	35	(41.7%)	84	10	(50%)	10	(50%)	20
Zdravstvo i socijalna skrb	13	(7.6%)	159	(92.4%)	172	7	(12.5%)	49	(87.5%)	56
Usluge	642	(65.4%)	339	(34.6%)	981	180	(64.1%)	101	(35.9%)	281
Ukupno	1862	(45.7%)	2216	(54.3%)	4078	529	(40.9%)	763	(59.1%)	1292

Ograničenja

- Skup podataka nije omogućio sve planirane analize, u prvom redu zato što nedostaju podaci iz sveučilišnog dijela visokog obrazovanja.
- Vrijeme praćenja je, s obzirom da dugo vrijeme traženja posla, prekratko.
- Dojam je da je ova studija tek početak koji bi trebao postaviti standarde praćenja zapošljivosti i kvalitete studiranja kojim bi se omogućilo stalno praćenje i korekcije u sustavu visokoškolskog obrazovanja.